

JAARBERICHT 2024

Stichting Erfgoed Den Helder
te Den Helder

INHOUDSOPGAVE

Pagina

BESTUURSVERSLAG

1	Bestuursverslag over 2024	2
---	---------------------------	---

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2024	7
2	Staat van baten en lasten over 2024	9
3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	10
4	Toelichting op de balans per 31 december 2024	13
5	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024	18

OVERIGE GEGEVENS

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	24
---	---	----

BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag 2024

Voorwoord: Een noodzakelijke transitie

Het jaar 2024 markeert een keerpunt voor Stichting Erfgoed Den Helder. Na jaren van financiële tekorten, onduidelijke rollen en een bedreigde continuïteit van het erfgoedbeheer hebben alle betrokken partijen - Gemeente Den Helder, Ontwikkelings- en Exploitiemaatschappij Willemsoord B.V. (WOBV) en onze Stichting - besloten tot een fundamentele herstructurering van de erfgoedorganisatie.

De huidige drieorganisatiestructuur heeft niet gefunctioneerd zoals beoogd. Dit heeft geleid tot de noodzaak van ingrijpende veranderingen die de toekomst van ons maritieme erfgoed veiligstellen.

De herstructurering: van drie naar één

Op 7 november 2024 heeft de gemeenteraad de contouren van een nieuwe organisatiestructuur vastgesteld, met als streven een gefaseerde realisatie per 1 januari 2026. Deze veranderingen betekenen een volledige herordening van taken en verantwoordelijkheden.

Voor onze Stichting betekent dit een volledige ontbinding na overdracht van al onze activa, activiteiten en personeel. Het eigendom van onze erfgoedobjecten valt van rechtswege terug aan de Gemeente, terwijl ons personeel overgaat naar WOBV voor inzet bij vastgoedexploitatie.

WOBV wordt de centrale vastgoedbeheerder en ontvangt al het vastgoed, inclusief alle forten, via uitgifte in erfpacht door de gemeente. De organisatie richt zich volledig op vastgoedexploitatie: beheer, onderhoud, restauratie en verduurzaming van het erfgoed. Daarnaast neemt WOBV onze huidige exploitatie-activiteiten over.

De Gemeente krijgt de regie over het erfgoedbeleid en wordt verantwoordelijk voor het opzetten, implementeren en uitvoeren daarvan. Zij verkrijgt het eigendom van de gronden op Willemsoord en de gebouwen 66 en 72. Ook neemt zij alle publiekrechtelijke verantwoordelijkheden over: openbare ruimte, vergunningverlening en handhaving. Deze nieuwe verdeling zorgt voor heldere rollen waarbij de gemeente de beleidsregie houdt en WOBV zich kan concentreren op de vastgoedexploitatie.

Financiële resultaten 2024

Stichting Erfgoed Den Helder sloot 2024 af met een positief resultaat van €115.203. Deze verbetering kwam voornamelijk door hogere subsidiebaten van €331.992 in 2024, veroorzaakt door een bredere dekking van de subsidie vanaf 2024 en een bijzondere bate van €243.537 door kwijtschelding van subsidie uit 2022. De huurbaten daalden licht naar €105.954.

De belangrijkste uitgaven waren personeelslasten (€144.314), planmatig onderhoud van de forten (€43.244), professionalisering (€33.691) en fase 2 van Fort Kijkduin (€31.503). Het negatieve Stichtingsvermogen verbeterde van -€350.803 naar -€235.600. Essentieel voor de voortzetting was de toegekende subsidie van €541.241 begin 2025 ter dekking van het tekort.

Deelneming Zeebad Huisduinen B.V. had een verlies van €170.339 bij dalende omzet naar €605.662. Het negatieve eigen vermogen van €436.174 leidde tot een waardevermindering van €170.334 op onze vordering.

Begroting 2025

Voor 2025 begroten wij €120.000 huurbaten en een totale subsidie van € 945.000. Tezamen verwachten wij dat deze voldoende zijn om de € 560.000 begrote onderhoudslasten, de € 300.000 begrote overige lasten en het € 205.000 begrote exploitatietekort van de deelneming Zeebad Huisduinen B.V. op te vangen.

Voor de toekomstige organisatiestructuur zijn solide financiële waarborgen afgegeven: bijdrage voor de exploitatiekosten van de forten, beleidsgestuurde contractfinanciering voor langetermijnsubsidiëring en een gemeentelijk investeringskrediet van €4 miljoen voor verduurzaming.

Operationele uitdagingen en lessen

Het accountantsverslag 2024 laat zien waarom professionalisering noodzakelijk was. De administratieve organisatie vereiste vele correcties voor een juiste jaarafsluiting. Dit wijst op structurele tekortkomingen in de financiële processen. Het subsidiemanagement bleek complex door verschillende subsidies met uiteenlopende voorwaarden. Dit verhoogde de administratieve druk aanzienlijk.

Daarnaast constateerde de accountant risico's in het betalingsverkeer en functiescheidingen binnen de interne beheersing. Ook de doorbelastingen met verbonden partijen zoals WOBV en Zeebad Huisduinen B.V. bleken complex en foutgevoelig.

Deze uitdagingen bevestigen de juistheid van de beslissing tot herstructurering. Erfgoedbeheer van deze omvang en complexiteit vereist professionele organisatie en adequate financiële slagkracht die een kleine stichting moeilijk kan waarborgen.

Personeel en continuïteit

Centrale doelstelling van de herstructurering is continuïteit van werkgelegenheid en behoud van opgebouwde expertise. Onze gaan over naar WOBV, waar hun kennis van het erfgoed optimaal wordt ingezet binnen een stabielere organisatiestructuur. Hun jarenlange ervaring met beheer en onderhoud van de forten vormt een waardevol fundament voor de nieuwe organisatie.

Erfgoed en maatschappelijke impact

Ondanks de organisatorische uitdagingen hebben wij in 2024 onze kerntaak uitgevoerd. Fort Kijkduin, Fort Westoever, Fort Oostoever en het Atlantikwall Centrum hebben duizenden bezoekers ontvangen die kennismaken met de rijke maritieme geschiedenis van Den Helder. De investeringen in fase 2 van Fort Kijkduin (€628.000) hebben geleid tot duurzame verbeteringen die de toekomstige exploitatie ten goede komen.

Dankwoord en vooruitblik

We bedanken de Gemeente Den Helder van harte voor het vertrouwen en de constructieve samenwerking bij deze complexe transitie. Bijzondere waardering gaat uit naar WOBV voor de bereidheid om onze erfgoedtaak over te nemen en voort te zetten. Onze medewerkers verdienen alle lof voor hun professionaliteit, toewijding en flexibiliteit in een periode van grote veranderingen.

Per 1 januari 2026 zal Stichting Erfgoed Den Helder ophouden te bestaan. Deze stap is geen afscheid van het erfgoed, maar juist een investering in de toekomst. Het verhaal van het maritieme erfgoed van Den Helder wordt voortgezet door partijen met meer slagkracht en duidelijkere rollen. Daarmee is de continuïteit van dit unieke culturele erfgoed voor toekomstige generaties gewaarborgd.

Den Helder, september 2025

W.M. Hakhoff
Directeur-bestuurder
Stichting Erfgoed Den Helder

JAARREKENING

Balans per 31 december 2024

Staat van baten en lasten over 2024

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2024

(voor resultaatbestemming)

	31 december 2024		31 december 2023	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Gebouwen en -terreinen	2		2	
Machines en vervoermiddelen	1.202		1.943	
Inventaris	18.383		13.478	
		19.587		15.423
Financiële vaste activa (2)				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		1		1
Vlottende activa				
Vorderingen (3)				
Debiteuren	277.882		104.775	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	233.696		163.205	
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	217		17.264	
Overige vorderingen en overlopende activa	323.795		259.727	
		835.590		544.971
Liquide middelen (4)		155.685		444.884
		991.275		989.855
		<u>1.010.863</u>		<u>1.005.279</u>

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Baten			
Huurbaten	(6) 105.954	115.500	116.258
Subsidiebaten projecten	(7) 331.992	1.000.000	137.730
Som van de geworven baten	437.946	1.115.500	253.988
Overige baten	(8) 2.609	-	1.981
Som der baten	440.555	1.115.500	255.969
Lasten			
Besteed aan de doelstellingen			
Professionalisering Stichting Erfgoed	(9) 33.691	35.000	43.788
Planmatig onderhoud Forten	(10) 43.244	465.000	55.265
Den Helder Meest gebombardeerde stad	(11) 885	-	26.718
Fase 2 herontwikkeling Fort Kijkduin	(12) 31.503	500.000	28.166
	109.323	1.000.000	153.937
Overige bestedingen aan projecten			
Overige bestedingen aan projecten	(13) -	2.000	2.580
Kosten van beheer en administratie			
Personeelslasten	(14) 144.314	156.500	125.729
Afschrijvingen	(15) 7.784	15.000	7.082
Overige bedrijfslasten	(16) 137.134	120.500	135.965
	289.232	292.000	268.776
Saldo voor financiële baten en lasten			
Waardeveranderingen vordering deelneming	(17) -170.334	-178.500	-169.324
	-170.334	-	-31.310
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening			
Bijzondere baten	(18) -128.334	-178.500	-200.634
	243.537	-	-
Saldo	115.203	-178.500	-200.634
Resultaatbestemming			
Stichtingsvermogen	115.203	-	-200.634
	115.203	-	-200.634

3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Continuïteit

De Stichting heeft een negatief vermogen welke is ontstaan door niet gedekte exploitatieverliezen uit het verleden. Stichting Erfgoed heeft op 21 februari 2025 een toekenning van een incidentele extra subsidie van € 541.241 ontvangen ten behoeve van de dekking van het in het verleden ontstane exploitatietekort om dit negatief vermogen op te vangen.

Management heeft samen met de gemeente de contouren van een nieuwe organisatiestructuur vastgesteld waarbij de Stichting volledig zal worden ontbonden. Het streven is dat op 1 januari 2026 alle activa, activiteiten en personeel overgaan naar Willemsoord B.V., en dat de resterende schulden worden afgelost.

Op 7 oktober 2025 is de subsidiebeschikking 2025 verleend voor totaal € 945.000. Wij gaan er van uit dat dit voldoende is om de activiteiten 2025 te dekken en de resterende schulden te kunnen voldoen. Hierdoor zal er naar verwachting geen sprake zijn van een faillissement, maar van een reguliere ontbinding.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Erfgoed Den Helder is feitelijk gevestigd op Admiraal Verhuellplein 1 te Huisduinen, maar is statutair gevestigd te Den Helder en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41240341.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen, afdeling C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Enkel de dotatie van de voorziening op de deelneming en de bankkosten zijn anders gerubriceerd in de staat van baten en lasten ten opzichte van de jaarrekening 2023. Deze wijziging is doorgevoerd ten behoeve van het vergroten van het inzicht van de gebruikers in welke lasten gedekt zijn door de subsidie 2024. De vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Stichting Erfgoed Den Helder in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen

Delen van het eigen vermogen waaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven door het bestuur, zijn opgenomen als bestemmingsreserve.

Delen van het eigen vermogen waaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven door derden, zijn opgenomen als bestemmingsfonds.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden afzonderlijk in de (toelichting op de) staat van baten en lasten verwerkt onder vermelding van de aard van de bestemming; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden gereserveerd in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk Bestemmingsfonds(en). Een onttrekking aan bestemmingsreserve respectievelijk -fonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten. Binnen de baten van particulieren is het gehele bedrag opgehaald door donaties en giften.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

Overheidssubsidies en overheidsheffingen

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen/waarin de opbrengsten zijn gederfd/waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Subsidies met een bijzondere bestemming, welke nog niet volledig zijn besteed, worden via de resultaatbestemming toegevoegd aan een bestemmingsfonds.

Subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden in mindering gebracht op de investering, waardoor deze subsidiebatens niet in de staat van baten en lasten vallen. Nog niet bestede investeringssubsidies worden opgenomen als vooruitontvangen subsidie.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa wordt vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Bijzondere baten en lasten

Onder buitengewone baten en lasten worden verstaan baten en lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die duidelijk te onderscheiden zijn van de activiteiten in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening en derhalve naar verwachting zelden zullen voorkomen.

4 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

Activa

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en -terreinen	Machines en voermiddelen	Inventaris	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2024	2	1.943	13.478	15.423
Investeringsen	710.053	-	11.948	722.001
Afschrijvingen	-	-741	-7.043	-7.784
Investeringsubsidies	-710.053	-	-	-710.053
Boekwaarde per 31 december 2024	<u>2</u>	<u>1.202</u>	<u>18.383</u>	<u>19.587</u>
Aanschaffingswaarde	4.900.160	15.409	47.601	4.963.170
Cumulatieve afschrijvingen en investeringsubsidies	-4.900.158	-14.207	-29.218	-4.943.583
Boekwaarde per 31 december 2024	<u>2</u>	<u>1.202</u>	<u>18.383</u>	<u>19.587</u>

Gedurende 2024 is €627.659 geïnvesteerd vanuit het project fase 2 Fort Kijkduin en zijn er €82.395 overige investeringen aan gebouwen verricht. Deze uitgaven zijn gedekt vanuit subsidies en de subsidie is in mindering gebracht op de aanschafwaarde.

2. Financiële vaste activa

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
<u>Deelnemingen in groepsmaatschappijen</u>		
Zeebad Huisduinen B.V. te Huisduinen (100%)	<u>1</u>	<u>1</u>

Per balansdatum heeft de deelneming een negatief vermogen van €436.175

VLOTTENDE ACTIVA

3. Vorderingen

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
<u>Debiteuren</u>		
Debiteuren	311.392	124.775
Voorziening dubieuze debiteuren	-33.510	-20.000
	277.882	104.775
 <u>Vorderingen op groepsmaatschappijen</u>		
Zeebad Huisduinen B.V.	233.696	163.205
<p>In de balanspositie vorderingen op groepsmaatschappijen is een voorziening opgenomen van € 436.175 (2023: € 265.840). Over de vorderingen wordt geen rente berekend.</p>		
<u>Overige belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Omzetbelasting	217	17.264
 <u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Overige vorderingen	132.927	221.724
Overlopende activa	190.868	38.003
	323.795	259.727
<p>Onder de overige vorderingen bevinden zich geen posten met een looptijd van meer dan één jaar.</p>		
<u>Overige vorderingen</u>		
Vooruit betaalde bedragen	74.027	144.423
Nog te ontvangen bedragen	58.900	77.301
	132.927	221.724
 <u>Overlopende activa</u>		
Subsidies	190.868	38.003

De post subsidies onder de overlopende activa betreffen reeds de nog te ontvangen subsidies voor de bestede subsidiabele uitgaven aan fase 2 van de herontwikkeling van Fort Kijkduin.

4. Liquide middelen

ABN AMRO Bank N.V.
Rabobank
Gelden onderweg

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
	142.785	434.287
	10.328	10.582
	2.572	15
	<u>155.685</u>	<u>444.884</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Passiva

5. Eigen vermogen

	2024	2023
	€	€
Stichtingsvermogen		
Stand per 1 januari	-350.803	-150.169
Resultaatbestemming	115.203	-200.634
Stand per 31 december	-235.600	-350.803

Bestemmingsfondsen

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
<i>Bestemmingsfonds professionalisering 2020 Stichting Erfgoed</i>		
Stand per 1 januari	22.148	22.148
	22.148	22.148
Stand per 31 december	22.148	22.148

Dit gevormde bestemmingsfonds is gevormd voor ontvangen subsidiegelden 2020 met betrekking tot het project professionalisering Stichting Erfgoed 2020. Het resterende bedrag in het bestemmingsfonds is gereserveerd ten behoeve van vervanging van de huisstijl en de website.

Crediteuren

Crediteuren	224.003	132.441
-------------	---------	---------

Schulden aan overige verbonden maatschappijen

Rekening-courant Willemsoord B.V.	273.924	80.088
-----------------------------------	---------	--------

Overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	20.624	26.064
Pensioenen	748	6.507
	21.372	32.571

Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
<u>Overlopende passiva</u>		
Vakantiegeld	40.713	24.481
Nog te betalen accountantskosten	20.000	15.000
Nettoloon	339	5.035
Vooruitontvangen subsidies	592.275	981.614
Nog te ontvangen facturen	50.585	61.920
Waarborgsommen en vooruitontvangen huur	1.104	784
	705.016	1.088.834

De vooruitontvangen subsidies heeft voor €314.487 betrekking op het nog niet bestede deel van de subsidie 2023 van de Gemeente Den Helder, voor €145.888 op het per balansdatum niet besteed deel van de subsidie 2024 van de Gemeente Den Helder en voor €123.948 betrekking op ontvangen SIM subsidie voor werkzaamheden welke in de toekomst gestart worden.

5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
6. Huurbaten			
Huuropbrengsten	105.954	115.500	116.258
7. Subsidiebatens projecten			
Gemeente Den Helder subsidie 2024	291.380	500.000	80.266
Den Helder meest gebombardeerde stad	-	-	26.718
Fase 2 Herontwikkeling Fort Kijkduin	-	500.000	28.166
Coronasubsidie	42.000	-	-
Subsidie Sperrgebied	-	-	2.580
Project Foodfort	-1.388	-	-
	<u>331.992</u>	<u>1.000.000</u>	<u>137.730</u>

Voor het boekjaar 2024 is €519.662 subsidie toegekend door de gemeente Den Helder ten behoeve van de instandhouding van het erfgoed. Dit betreft een structurele subsidie, deze subsidies is t/m boekjaar 2023 definitief vastgesteld.

Per balansdatum is €373.774 van deze subsidie besteed, waarvan €82.394 in de jaarrekening is geactiveerd en €291.380 niet geactiveerd. Het resterende subsidiebedrag ad €145.888 is per balansdatum nog niet besteed en opgenomen in de jaarrekening onder de vooruitontvangen subsidies.

Voor fase 2 van de herontwikkeling van Fort Kijkduin is een totale maximale subsidie van €1.085.440 toegekend door diverse partijen, dit betreft een incidentele subsidie over boekjaren 2021 t/m 2024. Het uitgevoerde onderhoud in 2024 welke wordt gedekt door deze subsidie bedraagt €627.659 en is volledig geactiveerd.

De subsidies met betrekking tot geactiveerd onderhoud zijn in mindering gebracht op de boekwaarde van het actief en derhalve niet verantwoord in de staat van baten en lasten.

8. Overige baten

Overige baten	<u>2.609</u>	<u>-</u>	<u>1.981</u>
---------------	--------------	----------	--------------

Besteed aan de doelstellingen

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
9. Professionalisering Stichting Erfgoed			
Professionalisering en beheervergoeding	30.616	35.000	39.532
Marketing	3.075	-	4.256
	<u>33.691</u>	<u>35.000</u>	<u>43.788</u>
10. Planmatig onderhoud Forten			
Planmatig onderhoud Fort Kijkduin	16.627	465.000	-
Planmatig onderhoud Fort Westoever	24.361	-	51.781
Groenbeheer en begeleiding	2.256	-	3.484
	<u>43.244</u>	<u>465.000</u>	<u>55.265</u>
11. Den Helder Meest gebombardeerde stad			
Lasten Den Helder Meest gebombardeerde stad	<u>885</u>	-	<u>26.718</u>
12. Fase 2 herontwikkeling Fort Kijkduin			
Lasten Fase 2 herontwikkeling Fort Kijkduin	<u>31.503</u>	<u>500.000</u>	<u>28.166</u>

De investeringen die zijn gedaan voor dit project zijn geactiveerd. Het resterend bedrag wat in 2024 niet is geactiveerd betreft de projectleiding en kleine uitgaven aan het project welke vallen onder de eigen bijdrage en niet gedekt zijn door de projectsubsidie.

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
13. Overige bestedingen aan projecten			
Lasten project Sperrgebiet	-	2.000	2.580
14. Personeelslasten			
Lonen en salarissen	650.010	720.000	652.561
Sociale lasten	107.531	120.000	102.984
Pensioenlasten	52.965	80.000	77.735
Overige personeelslasten	-666.192	-763.500	-707.551
	<u>144.314</u>	<u>156.500</u>	<u>125.729</u>
<u>Lonen en salarissen</u>			
Bruto lonen	589.759	655.000	599.637
Eindejaarsuitkering	-	5.000	2.973
Reservering vakantiegeld en vakantiedagen	69.250	60.000	55.245
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-8.999	-	-1.769
Tegemoetkomingen loondomein	-	-	-3.525
	<u>650.010</u>	<u>720.000</u>	<u>652.561</u>
<u>Sociale lasten</u>			
Premies sociale verzekeringswetten	<u>107.531</u>	<u>120.000</u>	<u>102.984</u>
<u>Pensioenlasten</u>			
Pensioenlasten	<u>52.965</u>	<u>80.000</u>	<u>77.735</u>
<u>Overige personeelslasten</u>			
Ingehuurd personeel	218.946	215.000	152.940
Reislastenvergoedingen	21.019	11.000	11.719
Belastingvrije uitkeringen	8.993	3.000	2.030
Overige personeelskosten	16.550	1.000	7.279
Doorberekende personeelslasten	-931.700	-993.500	-881.519
	<u>-666.192</u>	<u>-763.500</u>	<u>-707.551</u>

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en commissarissen

De bezoldiging aan (voormalige) bestuurders (inclusief pensioenpremies) over 2024 bedraagt € 107.528 en aan commissarissen € - (2023: € -).

De bezoldiging aan bestuurders 2023 is niet toegelicht aangezien deze herleidbaar is naar één natuurlijk persoon.

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2024 gemiddeld 15.23 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis (2023 14,5).

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
15. Afschrijvingen			
Materiële vaste activa	7.784	15.000	7.082
16. Overige bedrijfslasten			
Exploitatielasten Fort Kijkduin	75.570	52.000	38.009
Exploitatielasten Fort Westoever	16.488	8.000	5.650
Exploitatielasten Fort Dirksz Admiraal	30.393	20.000	16.950
Exploitatielasten Fort Harssens	1.937	1.000	2.783
Exploitatielasten Atlantikwall Centrum	-1.562	4.000	2.560
Exploitatielasten bunkers en overige objecten	2.081	5.000	3.783
Algemene lasten	12.227	30.500	66.230
	<u>137.134</u>	<u>120.500</u>	<u>135.965</u>
<u>Exploitatielasten Fort Kijkduin</u>			
Energielasten	90.529	62.000	65.971
Reparatie en onderhoud	31.723	6.000	1.274
Verzekeringen	16.616	25.000	12.746
Belastingen	12.816	14.000	12.753
Overige lasten	23.506	7.000	5.324
Doorbelaste exploitatielasten aan huurder	-99.620	-62.000	-60.059
	<u>75.570</u>	<u>52.000</u>	<u>38.009</u>
<u>Exploitatielasten Fort Westoever</u>			
Reparatie en onderhoud	2.314	1.000	-
Energielasten	40.178	50.000	48.818
Belastingen	6.723	6.000	5.300
Overige lasten	400	1.000	480
Verzekeringen	2.119	-	-
Doorbelaste exploitatielasten aan huurder	-35.246	-50.000	-48.948
	<u>16.488</u>	<u>8.000</u>	<u>5.650</u>
<u>Exploitatielasten Fort Dirksz Admiraal</u>			
Energielasten	28.633	18.000	20.097
Reparatie en onderhoud	1.933	6.000	684
Belastingen	2.743	2.000	1.297
Overige lasten	1.639	1.000	1.472
Doorbelaste exploitatielasten aan huurder	-4.555	-7.000	-6.600
	<u>30.393</u>	<u>20.000</u>	<u>16.950</u>
<u>Exploitatielasten Fort Harssens</u>			
Reparatie en onderhoud	950	500	560
Overige lasten	987	500	2.223
	<u>1.937</u>	<u>1.000</u>	<u>2.783</u>

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
<u>Exploitatielasten Atlantikwall Centrum</u>			
Energielasten	6.600	10.000	9.426
Reparatie en onderhoud	112	5.000	-
Belastingen	2.819	2.500	2.385
Verzekeringen	-	1.500	1.048
Doorbelaste exploitatielasten aan huurder	-11.093	-15.000	-10.299
	<u>-1.562</u>	<u>4.000</u>	<u>2.560</u>
<u>Exploitatielasten bunkers en overige objecten</u>			
M219	366	-	31
Begraafplaats	355	-	429
Hospitaalbunker	1.062	3.000	1.598
Bunker Remise	-	1.000	940
Kroontjesbunker	-	-	219
Beeldenfort	298	1.000	566
	<u>2.081</u>	<u>5.000</u>	<u>3.783</u>
<u>Algemene lasten</u>			
Voorziening op vorderingen	13.510	-	20.000
Algemene verzekeringen	25.604	30.000	31.335
Kantoorlasten	10.977	25.000	19.767
Administratielasten	39.895	45.000	55.063
Overige algemene lasten	1.769	1.000	9.279
Bankkosten	604	1.500	398
Doorberekende algemene lasten	-80.132	-72.000	-69.612
	<u>12.227</u>	<u>30.500</u>	<u>66.230</u>
Financiële baten en lasten			
17. <u>Waardeveranderingen vordering deelneming</u>			
Waardeverandering vorderingen op groepsmaatschappijen	<u>-170.334</u>	<u>-</u>	<u>-31.310</u>
18. <u>Bijzondere baten</u>			
Kwijtschelding subsidieschuld 2022	<u>243.537</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Tijdens het boekjaar heeft de gemeente Den Helder besloten het niet bestede deel van de budgetsubsidie 2022 niet in te vorderen.

Ondertekening bestuur voor akkoord

Den Helder, 8 oktober 2025

W.M. Hakhoff, bestuurder

R.A. Breed AA, lid RvT

C.H. Schaapman, voorzitter RvT

S.R. Bashara, lid RvT

J.H. Leurink, lid RvT

G. van Essen, lid RvT

OVERIGE GEGEVENS

1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en bestuur van Stichting Erfgoed Den Helder statutair gevestigd te Den Helder

Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2024 van Stichting Erfgoed Den Helder te Den Helder gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarbericht opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Erfgoed Den Helder per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen, afdeling C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Erfgoed Den Helder zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van aangelegenheden

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening waarin het stellige voornemen is beschreven om alle activiteiten per 1 januari 2026 over te dragen en de Stichting daarna op te heffen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen, afdeling C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen, afdeling C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Helder, 8 oktober 2025

Omnyacc In Control B.V.

drs. M. Schintz-Privée RA